

פרוטוקול מס' 320
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום רביעי, ט"ו בחשוון התשנ"ט (4 בנובמבר 1998), שעה 09:00

נכחו: חברי הוועדה: מיכה גולדמן - היו"ר

מוזמנים: חבר-הכנסת חיים אורון

שלום זינגר - יועץ משפטי, משרד הפנים
נטע כהן - הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
אורלי חורש - " " " " " "
אילן נסים - ראש אגף פסולת מוצקה " " "
אורי גונן-לבנה - " " " " " "
אורית לב-שגב - משרד האוצר
טל כהן-גיז - משרד המשפטים
אורי עלוני - סגן מנהל המח' לבריאות הסביבה -
משרד הבריאות
עו"ד אילנה מישר-משרד הבריאות
עו"ד רחמים עובדיה- מינהל מקרקעי ישראל
דני מורגנשטיין - פורום משק וכלכלה

יועצת משפטית: מרים פרנקל-שור

מנהלת הוועדה: יפה נקר

קצרנית: מזל כהן

סדר-היום: הצעת חוק אתר דודאים לפינוי פסולת מוצקה (הגבלת פינוי ארצי),
התשנ"ח-1998 - של חבר-הכנסת חיים אורון.

הצעת חוק אתר דודאים לפינוי פסולת מוצקה
(הגבלת פינוי ארצי), התשנ"ח-1998

הינו"ר מיכה גולדמן:

אני פותח את ישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה. על סדר-היום: הצעת חוק אתר דודאים לפינוי פסולת מוצקה (הגבלת פינוי ארצי), התשנ"ח-1998, של חבר-הכנסת חיים אורון. אני מציע שמציע החוק יגיד לנו כמה מלים ואנחנו נתקדם.

חבר-הכנסת אורון, בבקשה.

חיים אורון:

תכליתה של הצעת חוק זו היא אחת, לחייב את הממשלה לבוא ולומר: יש מועד שבו אנחנו מבצעים את מה שהחלטנו לבצע ב-1 בינואר 1999.

כאשר הוחלט על אתר דודאים נאמר שבינואר 1999 יסוכם על אתר חליפי, רותם או אורון.

הינו"ר חיים אורון:

באיזו שנה זה היה?

חיים אורון:

בראשית השנה הזאת. כאשר התקבלה החלטה בממשלה על הפסקת שפיכת הפסולת בחיריה והעברתה לנגב, התקבלה החלטה במועצת המנהלים. את הסיפור הזה מכרו לכולם. אני אומר את זה דווקא כמי שלא היה הכי מיליטנטי בעניין תקופת המעבר לאתר דודאים, אבל אמרתי שאני מבין שלממשלה יש אילוצים ויש פרקי זמן. מה שכרגע ברור והופך להיות עובדה הוא שמה שנמצא כפתרון מעבר הופך לפתרון קבע. אף אחד לא הציע את זה כפתרון קבע במתכונת הקיימת.

למיטב ידיעתי אנחנו נמצאים שוב במצב שבו בעצם אין פתרון. יכול להיות שיש פה מישהו שיכול להגיד שיש לו כבר אינפורמציה.

מה שנאמר בחוק הוא דבר פשוט. התאריך שמוצג פה הוא 31 בדצמבר 1998. אני כבר יודע שזה לא ממשי, אבל שיהיה תאריך, שיהיה ברור שלאתר דודאים אפשר להוביל את מה שמיצר האזור ועוד אחוז מסוים. אני פתוח למשאים ולמתנים על האחוזים. אני אמרתי 20%. כתוב פה: "על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המשרד לאיכות הסביבה להפנות פסולת ארצית לאתר דודאים לאחר היום הקובע, בשיעור שלא יעלה על 20% מקיבולת האתר", כאשר קיבולת האתר זה מה שמייצרת הסביבה. יבואו ויגידו שהסביבה מייצרת 5,000 טון ליום, לשנה או לחודש, על זה מוסיפים 20%. את זה מותר לקלוט באתר דודאים. כל השאר במקומות אחרים.

דני מורגנרשטרן:

זה דורש שינוי בהגדרה שלך.

חיים אורון:

אני יודע שעכשיו יצטרכו להגדיר מה זה האזור. אבל אני אומר במפורש, יכול להיות שאני עושה פה דבר לא טוב מבחינת הצעת החוק. אני לא חושב שנושאים מהסוג הזה אפשר להסדיר בחקיקה ראשית. אבל כאשר הזרוע המבצעת איננה מתפקדת, מה נשאר לנו לעשות? או להחליף אותה, על זה נדון במליאה. או להגיד לה: חברים יקרים, אנחנו קובעים לכם כללים שיכריחו אתכם לתת תשובות. אם תהיה תשובה שתקבל על דעתנו ועל דעת הגורמים שעוסקים בנושא הזה בנגב, אני מושך את החוק. אבל לפי דעתי אין תשובה, לא מתגבשת תשובה. אני אומר יותר מזה, נסיון רמת חובב מביא אותי למסקנות מאוד קשות, כי גם כשיש תשובה מוסכמת, ואין ויכוח היום על התשובה, כולם מדברים על הדו"ח הצרפתי, אני יודע שיש ביקורת גם על הדו"ח, אני הפסקתי להתווכח על הדו"ח, יש דו"ח צרפתי מבחינתי הוא תורה, תבצעו מה שכתוב שם. אותו דבר אני אומר פה. אמנם תהיה לי עמדה אם זה צריך להיות רותם או אורון או שובל.

היו"ר מיכה גולדמן:

מה ההצעה שלך, מישור רותם?

חיים אורון:

לא, אני מחכה שהגוף המקצועי יבוא עם הצעות. אני לא הולך להציע לממשלה איפה יהיה האתר. כשתהיינה הצעות אתייחס אליהן. כרגע אני רוצה שהוועדה תעזור לנו להכריח את הממשלה, והכורח הזה לא נגמר בזה שהם יאמרו שוב: אנחנו מתכוונים לגמור את הבירורים תוך שנתיים. אלא שהם יאמרו: חברים, סיכמנו על האתר הזה, זאת התכנית הכספית ליישום, מסילת ברזל תהיה בשנת 1999, מתקן הפריקה יהיה בשנת 2000 ובמרץ 2000 יש מתכונת חדשה. אז נראה מה עושים.

מיכה גולדמן:

תודה רבה. מר אילן נסים, בבקשה.

אילן נסים:

אני רוצה לחלק את התשובה לארבעה חלקים. ברשותך אתחיל מהשרטוט, ואני מחזק את מה שחבר-הכנסת חיים אורון אמר לגבי חקיקה. אני רוצה להמחיש את המשמעות של העניין הזה על ידי השרטוט שעכשיו חילקתי.

בשרטוט הזה רואים למעשה את כל האזורים שאפשר להקים בהם אתרי סילוק אשפה. באמצעות מערכת מידע גיאוגרפית הורדנו את כל השטחים שבהם לא ניתן למקם אתרים. זה אומר שטחים שהם רגישים מבחינה גיאולוגית והידראולוגית, שעלולים להזדהם בהם מקורות מים; שטחים שסמוכים למקומות ישוב - 2.5 ק"מ באזור כפרי ובאזור עירוני 5 ק"מ - ועוד כל הדברים האחרים כמו שמורות טבע, אזורי אש.

אנחנו רואים שבגלל המבנה של המדינה, כל האזור המרכזי שעליו יושבים מקורות המים העיקריים של המדינה, שזה אקוויפר החוף ואקוויפר ההר, ובגלל הצפיפות של האוכלוסיה לא ניתן למקם אתרי סילוק אשפה.

את המפה הזאת לא הכנו לצורך החוק הזה. את המפה הזאת הכנו כדי להיות בטוחים בעצמנו שהאתרים המרכזיים, שאותם המדינה רוצה להקים ולקדם, נופלים באזורים בטוחים, אזורים שאפשר להקים בהם אתרים. אנחנו רואים חלוקה די ברורה גם מבחינת חלוקת הנטל. מדובר על שני אתרים בצפון: אזור מנחמיה ואזור עין השופט, ועוד שלושה אתרים באזור הדרום: אתר כלנית באזור בית גוברין, אתר דודאים באזור משמר הנגב, אפשר להגיד גם 6 קילומטר מצפון לבאר-שבע, ואתר אורון, כאשר לאתר אורון, כמעט לפני שהושלמה לו התכנית היתה התנגדות של חיל האוויר.

היו"ר מיכה גולדמן:

ההצעה האלטרנטיבית לרצועת החוף במדינת ישראל זה להביא מאורון את החול?

אילן נסים:

לא, זה במישור רותם, שמוקף כאן בעיגול לא מלא (מראה על השרטוט), כי לאתר הזה יש תכנית שנמצאת בתהליכי הקמה. כל האתרים האלה (מראה על השרטוט), הם אתרים שיש להם כבר תכנית שעברה תהליכים של דיון כזה או אחר.

מה שקרה באתר אורון, התכנית לסילוק פסולת אושרה, למעט פסולת אורגנית שמושכת ציפורים. כלומר, אם אנחנו רוצים לשנע פסולת ביתית מהצפון אל אתר אורון, אנחנו לא יכולים. אפר פחם או פסולת בניין אפשר.

היו"ר מיכה גולדמן:

השינוע ייעשה ברכבת?

אילן נסים:

לאתר אורון מדובר על שינוע ברכבת.

באתר דודאים יש קומפלקס של שני אתרים: אתר קיים, שנמצא כבר היום אחרי תהליך השידרוג שלו. הקרקע נאטמה, הכלים עובדים בצורה מאוד טובה. שטח העבודה הוא בערך 30-40 מטר, כך שאין בעיה לא של ציפורים ולא של מפגע ריח ואפשר להגיד שזה האתר הראשון במדינת ישראל בקנה מידה של כמה אלפי טון שעובד לפי הסטנדרטים המערביים והאירופאיים.

האתר החדש, שנמצא חצי מטר ממנו, למעשה אמור להיות האתר המרכזי. מבחינת העבודות, דיברתי אתמול עם היזם, הם צריכים כבר בשבוע הבא לעלות על הקרקע ולהתחיל את עבודות החפירה.

חשוב מאוד להבין מה המשמעות של שני האתרים האלה ואיך מבחינת לוחות הזמנים, שזה מה שמעניין את התושבים במקום, יש חובה להפסיק את ההטמנה בנקודת זמן מסויימת באתר המרכזי. יש קביעה של בג"ץ, שברגע שהאתר הזה נפתח, האתר הזה חוזר לשמש כאתר אזורי. כלומר, כל הפסולת שכיום מגיעה אל האתר הזה מבחוץ, שזה מעל 1000 טון שמתנקזים מהאזור, עוד 1500 טון מאזור המרכז, יעברו אל האתר הזה וישארו רק ה-1000 טון של האזור. כאן ניתן יהיה, על פי הוראות התכנית שאושרו על ידי המועצה הארצית ועל ידי הממשלה, להטמין עד 2715 טון במוצע יומי. פרק זמן שבו ניתן יהיה לסלק את הפסולת הוא שלוש שנים, כאשר אחרי שלוש שנים, המועצה הארצית תתכנס מחדש לבדוק את הצורך בהמשך ההטמנה באתר הזה, ואז במידת הצורך יש ארכה של שלוש שנים נוספות לכל היותר. כלומר, מקסימום הזמן שבו תהיה הטמנה באזור של האתר המרכזי הם שש שנים לכל היותר. מאותו רגע שהתכנית פגה, לא ניתן יהיה להטמין באותו שטח, כשאנחנו מדברים על אתר שנבנה לפי תכנית מראש ועל פי קריטריונים מערביים. לכן לא יתאפשר להעמיס פסולת נוספת אחרי אותו פרק זמן.

אני רוצה לחזור לאתר מישור רותם, שהוא בעצם החלופה המעניינת מבחינת החלופה לאתר דודאים, כאשר התייחסות נוספת לאתר דודאים היתה, בגלל שפרק הזמן של התכנית קוצר מהתכנית המקורית שדיברה על 15 שנים לשלוש שנים עם אופציה של שלוש שנים נוספות, השינוע ברכבת שנבחן על ידי הרכבת ונמצא כלכלי במידה והאתר יפעל 15 שנה, ירד מהפרק. הרכבת אמרה: אני לשלוש שנים או לשש שנים לא נכנסת לאתר דודאים.

לגבי מישור רותם, נכון להיום התחילו לעבוד כבר על תסקיר השפעה על הסביבה. מי שמבצע את תסקיר השפעה על הסביבה זו המועצה האזורית תמר, כאשר עורך התסקיר זו חברת תה"ל, שכבר עכשיו עובדת ובמהלך חודש וחצי הקרובים היא צריכה להגיש את המימצאים למועצה הארצית. יש כבר ישיבה של ועדת תמ"א 16, שהיא הוועדה שמלווה מטעם המועצה הארצית את ההכנה של התכנית, לסקור את החלק הראשון של תסקיר ההשפעה על הסביבה.

בנוסף לזה הם יצאו במכרז, שהוא למעשה בין-לאומי, לשלב השני של התכנון, שכולל גם את התכנון ההנדסי, כדי לאפשר מצב שבו מאותו רגע שיש היתר בנייה, כבר ניתן לעלות על השטח, לבנות ולהכשיר את האתר.

במקביל לתכנון הסטוטורי הזה, רכבת ישראל השלימה את התכנון של נקודת הפריקה, יש לה כבר תכנון גם עקרוני וגם מעשי, היא מתכננת לפרוק את הפסולת סמוך למסוף צפע. יש להם שם אזור של תחנת פריקה. מה שהם צריכים לעשות זה לסלול עוד מסוף פריקה ברוחב של 30 מטר מאספלט. זה נמצא בתחום הרכבת. לכן מה שהם צריכים לעשות זה רק להוציא היתר בנייה. זה לא מחייב שום תהליך סטוטורי מסובך. כך שאם אנחנו מדברים על אתר מישור רותם, כאשר אנחנו מדברים על לוחות זמנים, כפי שהיו באתר אורון, שתהליך האישור לקח בערך שנה, שנה וחצי, בהחלט אנחנו נופלים על מצב שבו ההכשרה של האתר הזה תסתיים במהלך תקופת ההפעלה המירבית של אתר דודאים.

התכנית המקורית שהוגשה למועצה הארצית היתה תכנית שכללה 2100 דונם. המועצה הארצית, בגלל שהיא שמעה את ההתנגדויות, בגלל שהיא היתה רגישה לבעייתיות של תושבי האזור שסמוכים לאתר, צמצמה את שטח התכנית ל-685 דונם, כשבפועל מתוך ה-685 דונם האלה רק 360 דונם להטמנה.

דני מורגנשטרן:

היא גם הורידה את הכמות.

אילן נסים:

חוץ מזה, היא הגבילה את הכמות. בתכנית המקורית לא היתה הגבלה של כמות. היא הגבילה את הכמות ל-2715 טון ליום במוצק וצמצמה את אורך תקופת ההפעלה שלו. כלומר, היא הכניסה חישוק על גבי חישוק לשלוש שנים עם אופציה של שלוש שנים נוספות. וזה יוצר מצב שבו לא תהיה ברירה - - -

חיים אורון:

למה לא תהיה ברירה? אי-אפשר לשנות החלטה של המועצה הארצית?

שלום זינגר:

צריך לעשות הפקדה מחודשת של תכנית.

חיים אורון:

לא יעשו אם לא יהיה פתרון אחר?

שלום זינגר:

תהליך סטטוטורי של מועצה ארצית זה שנים.

חיים אורון:

אנחנו בתוך הסיפור הזה כבר כמה שנים. למה אני צריך לחשוב שלוח הזמנים, שעל פניו נראה נכון, יתקיים? לגבי הרכבת יש תכנית, אין לה תקציבים. לגבי האתר הגישו תכנית, אף אחד לא הקציב כסף. לגבי רמת חובב יש אישורים כבר 25 שנה. זה תקוע כי אין כסף.

יבוא משהו ויגיד: שמי בצד 200 מיליון שקל, שמחוייבים בהם עיריית תל-אביב, רמת-גן, באר-שבע ובני-ברק. ברגע שכל העסק הזה יזוז, נבחן את לוח הזמנים. מה שמוצע עכשיו זה לוח זמנים של תכנונים. המיגבלה בארץ היא לא תכנונים אלא הקצאות תקציביות.

אילן נסים:

אני אתייחס לנושא התקציב. דבר ראשון, אם אנחנו מדברים על הרכבת, ההשקעות שמחוייבות מבחינת הרכבת הן השקעות לא גדולות, סדר גודל של 5 עד 6 מיליון שקל. הרכבת התחיבה ויש מכתב.

היו"ר מיכה גולדמן:

אתה מדבר על אורון?

אילן נסים:

לא, אני מדבר על מישור רותם. ההשקעות במישור רותם מבחינת הרכבת מצומצמות יותר.

היו"ר מיכה גולדמן:

במישור רותם הן גם כלכליות, משום שברגע שזה יהפוך להיות מאגר החול של מדינת ישראל, אתה למעשה מייצר יחידה כלכלית נכונה. ברגע שנצליח להעמיד את כל האמצעים לאכיפת החוק נגד פינוי חולות ברצועת החוף, בעיקר מאזור הדרום, אני בטוח שלרכבת יהיה כדאי להשקיע משום שזה כסף שיוחזר.

חיים אורון:

לרכבת כדאי להשקיע בקו לפתח-תקוה רק אין לה כסף. ההשקעה בכבישים וברכבות היא הכי כלכלית רק אין כסף.

אילן נסים:

מבחינת התקציב של הרכבת לאתר מישור רותם אין בעיה. הם אומרים שהם יכולים לספוג את זה במסגרת שנת התקציב של 1999 או שנת 2000. מבחינה זאת אין שום בעיה כי ההשקעות הן השקעות שמשלבות במסגרת הפיתוח השוטף של הרכבת. זה לא מחייב סלידת קו חדש, זה לא מחייב רכישה של ציוד שהוא מעבר ליכולת שלהם לרכוש אותו. הכל בצורה מאוד מאוד יפה ומסודרת.

אני אומר עוד פעם, אני נמצא במגע עם מאוד הדוקים עם האנשים של הרכבת, גם עם דורון יזרעאלי וגם עם עוזאני. הדברים גם כתובים. חוץ מהתכנון הסטוטורי יש להם תכנית כלכלית שמצביעה על הדברים האלה בצורה מאוד ברורה. אני ראיתי אותה. הם ביקשו לא לחשוף אותה כי הם אמורים להתחרות במכרז על ההובלה ולכן הם ביקשו להשאיר את זה כחומר חסוי, אבל מהיכרותי את דורון יזרעאלי אני מאמין לנתונים האלה ואני חושב שזה נכון.

חיים אורון:

מה לוח הזמנים שלהם?

אילן נסים:

בעניין ההשקעה באתר לפי התכנון של המועצה האזורית תמר, הם מתכננים להוציא את האתר להפעלה באמצעות מכרז. לכן, מי שיקים את האתר זה יזם פרטי, בדומה לאתר דודאים החדש. ואז אין שום בעיה תקציבית. לכן, זה יבוא לידי ביטוי במחיר ההטמנה. מכיוון שהתשתיות באתר מישור רותם הן די דומות לתשתיות באתר דודאים, סביר להניח שמסגרת המחירים תהיה מאוד דומה. כלומר, כ-10 דולר אולי קצת יותר לטון.

חיים אורון:

מה לוח הזמנים?

אילן נסים:

לוח הזמנים מבחינת האישור של המועצה כשנה וחצי. מרגע שהתכנית מאושרת תוסיף חצי שנה להכשרת האתר. כלומר, אנחנו מדברים על כשנתיים עד שהאתר יכול להתחיל לפעול.

חיים אורון:

בואו נכתוב פה שב-1 בינואר 2001 אי-אפשר להעביר יותר פסולת לאתר דודאים.

שלום זינגר:

למה להפסיק להעביר לדודאים? החלטת הממשלה לא מתייחסת לזה כאתר דודאים. יש שני אתרי דודאים שעליהם מדברים. יש האתר הישן, שעד עכשיו פונתה אליו רק הפסולת של תושבי האזור ותפסו עליו טרמפ בנסיבות העניין. לצד אתר דודאים הישן, ישבה המועצה הארצית, מיפתה את הארץ ואמרה איפה אפשר למקם אתר פסולת. המיגבלות ידועות: חיל האוויר, צבא ומים. אלה שלוש הבעיות שמונעות מאתנו לעשות אתר לסילוק אשפה. הגיעו למסקנה שאתר דודאים הוא אתר מתאים מכל הבחינות ונקבעו סטנדרטים ברורים להטמנה. מתוך התחשבות בתושבי הנגב הגבילה המועצה הארצית את היקף האתר, את היקף הפסולת ואת זמן השימוש. המשרד לאיכות הסביבה רצה 15 שנה, החליטו שש שנים. ההשקעות באתר מבוססות על תחשיב של שש שנים פיננסי. אי-אפשר לחרוג מהתכנית אלא אם כן הממשלה תורה לעשות תכנית חדשה, מה שלא כדאי לה כי מתכננים את אתר רותם במקביל.

חיים אורון:

אתר אורון היה מתוכנן במקביל בוורסיה הקודמת והוא נפל.

שלום זינגר:

זה יכול תמיד לקרות, ואז מה יהיה?

חיים אורון:

יצטרכו לבוא לפה לשנות את החוק.

שלום זינגר:

גם כשיאשר אתר רותם ימשיכו לפנות לאתר דודאים. אתה רוצה לחוקק חוק שאי-אפשר יהיה לפנות לאתר דודאים?

חיים אורון:

20%. יש אלף טון מהאזור - - -

שלום זינגר:

אלף טון ימשיכו לפנות לאתר דודאים הישן.

דני מורגנשטרן:

אתה צריך להכניס בהגדרות גם את ההגדרה של הקיבולת, אחרת כל הצעת החוק הזאת, לאור סעיף 2(ב), היא לקויה, חסרה.

חיים אורון:

אני מוכן לקבל הצעות תיקונים מאנשי מקצוע. נזהרתי מלהגיד פה מספרים כי זה באמת מאוד גמיש. אמרתי מה הניע אותי לזה. מבחינתי השאלה היא לא אם זה יהיה אלף טון או אלף שלוש מאות טון למשך מספר שנים. הבעיה המרכזית שאני רואה אותה, למרות שאתם מנסים להרגיע, היא שמה שנראה היום כתכנית לפרק זמן ייהפך היום באילוצים של חיל האוויר. אני עוד לא יודע מה נגמר עם כל ההתנגדויות?

שלום זינגר:

מישור רותם עוד לא התחיל.

חיים אורון:

היתה תקופה שאתר אורון נחשב כקונסנזוס. פתאום מישהו התעורר ואמרו שאתר אורון נפל. אני לא יודע מי התעורר שם. החיים יותר חזקים מכל הדיבורים שלנו. איזה כוח אני יכול להפעיל כנגד מי שהתעורר? אין לי כוח אחר חוץ מאשר חוק. עכשיו אתם אומרים: סמוך עלינו, אין אפשרות לשנות ואין אפשרות להזיז. עוד לא התחיל הוויכוח האמיתי על מישור רותם. בינתיים המועצה מעוניינת. שמעתי שהרבה מעוניינים. שמעתי שיש קיבוצים שמעוניינים. אין לי אינטרסים בנושא פיננסי אשפה ואני לא מחלק אישורים לפיננסי אשפה. יהיה פתרון סביר, הגיוני, שיקח בחשבון את כל ניגודי האינטרסים שמובנים בתוך הנושא הזה, אני אזוז הצידה.

שלום זינגר:

בוא נראה מה מוסכם. אתר דודאים החדש התחייבנו להפעיל בתחילת 1999. זאת אומרת, לפי התחייבות שלנו לבג"ץ לא נוכל להמשיך להשתמש באתר הישן אלא עד סוף 1998.

חיים אורון:

אתם חייבים ב-1 בינואר להפעיל את האתר החדש.

שלום זינגר:

פחות או יותר, חודש יותר חודש פחות. זו ההתחייבות שלנו לבג"ץ. האתר הזה מיועד לשש שנים. אתה יכול לומר שהתכנית לאתר דודאים החדש לא תחודש לאחר מכן, זה בסדר. אתה מחוקק חוק ואומר זה לשש שנים, עכשיו ימצאו פתרון אחר.

דני מורגנשטרן:

כדי לפתוח אתר אתה צריך לפרוץ איזשהו מחסום כלכלי שאת העלות הקבועה שלו אתה צריך לחלק על פני זמן. זו הבעיה המרכזית.

חיים אורון:

אני לא הולך היום להתמודד עם החלטת הבג"ץ. אני הולך לקבע את המציאות.

היו"ר מיכה גולדמן:

הכוונה בחוק הזה היא לא עצם העובדה שחיים אורון ירשום בלוח השנתי שלו שהוא הצליח להעביר עוד חוק. לא זו היתה המטרה של חיים אורון. המטרה של חיים אורון היתה ליצור מצב שבו אנחנו מקימים אתר לא כתוצאה מאילוץ חיסול חיריה, אלא אנחנו רוצים לדעת שיש המשך תכנון מסודר עם פתרון מסודר.

הרי אני יכול לקבל היום החלטה שאנחנו מעבירים את הצעת החוק לקריאה ראשונה. לא זאת הבעיה שלנו. אנחנו צריכים לקבוע שבעוד שלושה-ארבעה שבועות נקבל דיווח איפה אנחנו נמצאים, איך אנחנו מתייחסים בצורה רצינית ואמיתית לאתר עצמו וגם לגבי הפתרון האמיתי של מדינת ישראל. במהלך חודש דצמבר נקיים ישיבה נוספת.

חיים אורון:

אני מוכן ללכת לקראת מה שמיכה מציע. הרי התפקיד שלו למצוא מוצא. אני הייתי הולך על זה אם נקבל פה נייר שיש בו שתי עמודות: יש בו עמודה של לוח זמנים, ויש בו עמודה של מקורות. אם תבואו ותגידו שעניין הרכבת הוא לא בעיה, שהעלויות כולן תהיינה על החברה, והדבר המרכזי, שמישהו יתן לנו הערכה על ההתנגדויות הצפויות. פה מציגים את מישור רותם כדבר מוסכם. מישור רותם לא מוסכם.

שלום זינגר:

עוד אין לנו תסקיר השפעה.

חיים אורון:

נניח שתסקיר השפעה על הסביבה אומר שהאתר הזה לא מתאים, מה אז?

דני מורגנשטרן:

חוזרים לאתר אורון.

חיים אורון:

מתי יהיה תסקיר השפעה?

אילן נסים:

הפרק הראשון צריך להסתיים תוך חודש וחצי. אז יידעו בדיוק איפה האתר צריך להיות.

אורי עלוני:

אני לא מציע שנתכנס לנושא הזה תוך חודש. אני מציע שלושה-ארבעה חודשים. אז התסקיר יתקדם יותר ונדע לומר דברי טעם. אנחנו מעוניינים באמת ובתמים ללכת על מישור רותם ולקדם את זה. תשובות ממשיות, סביר יותר שיהיו בעוד שלושה-ארבעה חודשים.

חיים אורון:

אני לא מפקפק ברצון הטוב של כולם. הבעיה האמיתית תיחשף כאשר אתר רותם יירד מהשטח. פה כל הדיון התנהל בהנחה שיש את אתר רותם. כי אם אין אתר רותם, אין לנו כלום בינתיים, כי אין אתר אורון. אני יודע מה המשקל של משרד הביטחון, אין אתר אורון. אם יתברר שאין אתר רותם, יילכו למי שיילכו ויגידו: חברים יקרים, אין מה לעשות. צריך לפתוח עוד 630 דונם באתר דודאים, כי כבר עשינו, השקענו.

אורי עלוני:

תוך שלושה-ארבעה חודשים נדע יותר טוב מאשר תוך חודש.

היו"ר מיכה גולדמן:

אנחנו מסיימים את הישיבה. הישיבה הבאה תהיה במהלך חודש ינואר. תודה רבה. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10:00